

ten via 'een vertrouwd man' terug te bezorgen. Er was dus iets bijzonders aan de hand en later zou Erasmus zo'n vertrouwd persoon - en wel juist degenen die eertijds de betreffende papieren aan More had gegeven - verwijten in Rome z'n mond voorbij te hebben gepraat. Overigens had More de betreffende stukken toen al aan Erasmus geretourneerd. Op grond van dit soort aanwijzingen kan heel wel worden beweerd dat Erasmus die teksten dan ook wel zelf geschreven zou kunnen hebben. Voor Allen was dat voldoende reden om te concluderen dat er wat hem betreft geen enkele twijfel omtrent Erasmus' auteurschap bestond.³⁹⁾ Laat het overigens duidelijk zijn dat het hier geenszins om directe bewijzen gaat.

Huizinga was in 1924, evenals Allen in 1910, ervan overtuigd dat Erasmus *Julius exclusus* had geschreven. Vijftig jaar nadat Huizinga zijn standpunt kort en bondig had geformuleerd, zou de Britse Erasmuskenner James McConica diens standpunt na gedegen onderzoek nog eens bevestigen. In zijn voetspoor volgde de Amerikaanse historicus James Tracy die in zijn in 1996 verschenen Erasmus-evaluatie *Erasmus of the Low Countries* de zaak wel heel stellig presenteerde: 'It must have been at Cambridge, after the death of Pope Julius II ..., that Erasmus penned the anonymous *Julius exclusus e coelo* ..., concerning the authorship of which there can no longer be any doubt', waarmee we tot en met de formulering terug zijn bij de conclusie van Allen in zijn commentaar op de hiervoor geciteerde brief van Thomas More. De Leuvense Erasmuskenner Jozef IJsewijn had inmiddels in 1995 echter even stellig beweerd dat Erasmus als auteur onwaarschijnlijk is, zo niet uitgesloten lijkt.⁴⁰⁾

Dergelijke vaststellingen sluiten speculaties over andere mogelijkheden uiteraard geenszins uit. In Erasmus' eigen tijd deden al diverse namen de ronde, waaronder die van de Italiaanse humanist Publius Faustus Andrelinus (ca 1462-1518), Erasmus' boezemvriend in zijn Parijse jaren.⁴¹⁾ Diens kandidatuur werd in 1937 weliswaar in een omvangrijke publicatie kracht bijgezet, maar blijkt toch op drijfzand te zijn gebaseerd. Het is niet uitgesloten dat Andrelinus zelf het naar hem leidende dwaalspoor heeft aangelegd om zijn goede vriend Erasmus te beschermen.⁴²⁾ Kort geleden stond in *Times Literary Supplement* te lezen dat het onomstotelijk was komen vast te staan dat de Engelse humanist Richard Pace (?1482-ca juli 1536) - evenzeer een goede bekende van Erasmus, die hij voor het eerst in Padua had ontmoet⁴³⁾ - het